

OVERDENKING

KERST 2021: GEEN PLAATS?

Wat hebben we weer gehoopt dat met Kerst de beperkingen van corona minder zouden zijn! Maar de maatregelen zijn helaas weer aangescherpt, om een volgende coronagolf te voorkomen. 2021 - of we het nu leuk vinden of niet - is opnieuw een coronajaar en kerst is dit jaar opnieuw coronakerst.

Nu geeft corona ook veel te denken. Over dingen die we vaak heel gewoon vinden, waar we niet zo bij stilstaan, maar waar we ons in deze tijd des te meer bewust van zijn. Bijvoorbeeld de natuur. Wat hebben we daar toch eigenlijk weinig grip op en wat zijn we ervan afhankelijk. Wat moeten we er zuinig mee omgaan! Of een ander voorbeeld: het leven met elkaar in gezamenlijkheid. We zijn het zo gewoon dat je bij elkaar kunt komen, maar in dit jaar en in deze tijd kan dat niet. We hunkeren er zo naar om elkaar te ontmoeten, om samen met elkaar in de kerk te zitten, naar een theater te gaan, samen het kerstdiner te hebben, te genieten van elkaar... En nu moeten we weer afstand houden. Konden we maar heel beperkt bij elkaar komen.

We zijn sociale wezens, we horen eigenlijk bij elkaar. Wat is het lastig dat we de ander nu moeten zien als iemand die je kan besmetten. Daardoor houden we afstand. Terwijl we zo op elkaar zijn aangewezen. Zo hunkeren naar de liefde en de nabijheid van anderen. Naar de mogelijkheid om een arm om elkaar heen te slaan, de ander een hand te geven als je elkaar ontmoet. En nu moeten we weer afstand houden. Dat doet pijn en dat schept ook letterlijk afstand.

Corona geeft veel te denken. Ook als het gaat om het kerstfeest. Toen ik daar zo over nadacht, vielen mij de overeenkomsten tussen de eerste Kerst en deze Kerst in 2021 op.

De eerste Kerst vond ook plaats in een kil politiek klimaat. Met een keizer die de mensen nauwelijks telde. Ze golden tot meerdere eer en glorie van hemzelf. Het grote belang van de keizer was 'ik, keizer van Rome, *first*'. Jozef en Maria waren twee evacués die op reis moesten, ondanks alles wat er speelde. En uitgerekend onder hen werd Christus geboren. Uit hen, een kind van evacués. Daar is over na te denken.

Er was geen plaats, nog zo'n detail uit het verhaal. Die woorden klinken nu ook. Geen plaats in de kerk, wellicht omdat je te laat bent met het

registreren voor de kerstdienst. En als je dan nog wel wil, dan hoor je: 'Geen plaats'. Of het kerstdiner. Maar vier mensen, geen plaats voor anderen of voor een grote bijeenkomst, voor muziek en zang. Geen plaats. Hoeveel te meer geldt dat voor al die vluchtelingen in vluchtelingenkampen? Geen plaats voor hen, waar dan ook, in welk land dan ook, in Europa of daarbuiten. Ze moeten maar zien rond te komen, zien te overleven. Kinderen, mannen, vrouwen, zwangere vrouwen. Ook dáár worden kinderen geboren. Geen plaats.

Corona geeft veel te denken. Het bepaalt ons bij de rauwe werkelijkheid van vandaag, maar tegelijk bij de diepte van het kerstfeest. Want God komt tot ons in een rauwe werkelijkheid. De werkelijkheid van ouders die evacués zijn en geen plaats ervaren. De nood van de mensen is de poort waardoor God tot ons komt.

Hij komt bij vermoeiden en belasten. Dat is geen toeval. God blijft niet hoog verheven in een paleis. Hij is geen koning die zich relaxt op de golfbaan vermaakt. Nee, hij komt naar ons toe in de nood van onze werkelijkheid, van onze levens. En in de nood van mensen die op de vlucht zijn. Mensen die nergens thuis kunnen komen. In de krochten van onze ziel, daar laat hij zich vinden. Daar klinkt het, in die nood: Immanuel, God met ons. Zo komt God onder ons. En dat vieren we dit jaar in het bijzonder tijdens het kerstfeest.

Ik hoop dat u gelegenheid vindt om, ook al is het dan niet in de kerk, kerstliederen te zingen. Misschien buiten, of gewoon thuis. Lied 474 verwoordt prachtig het geheim van het kerstfeest (vers 1, 3 en 4):

*Looft God, gij christ'nen, maakt Hem groot, in zijn verheven troon,
die nu zijn rijk voor ons ontsloot, en zendt zijn eigen Zoon,
en zendt zijn eigen Zoon.*

*Verzakende zijn macht en recht, verkiest Hij zich een stal,
neemt de gedaant' aan van een knecht, de Schepper van het Al,
de Schepper van het Al.*

*Hij ruilt met ons op vreemde wijs: Hij neemt ons vlees en bloed
en geeft ons in zijns Vaders huis, zijn eigen overvloed,
zijn eigen overvloed.*

Ik wens u gezegende kerstdagen!

